

DÉLMAGYARORSZÁG

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

78. évfolyam, 16. szám
1988. január 20., szerda

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Érdek-összeütkezések jelen és jövő között

Látom én ezt a magam családjában. Igyekezünk a gyerekeket rendesen felnevelni, sinre rakni, jó feltételekkel útra bocsátani. A legnehezebb „jövőépítési feladat” a lakáskérdés megoldása volt. De azért sok áldozatot kellett hoznunk nekünk is, a gyerekeknek is, sőt még az unokáknak is. Hányszor volt, hogy fájó szívvel mentek el a kirakatok elöl, ahol szép ruhácskák, vagy gyönyörű játékok voltak. Nem vehetjük meg, nem jutott rá pénz.

De látom a jelen és a jövő konfliktusát a vállalatoknál. Milyen jó lenne olyan mértékben emelni a kereseteket, mint ahogyan a fogyasztói árszínvonal emelkedik! Legalább a reálkereset ne csökkenjen. De a jelen helyzetben ezt nem lehet. Sok pénz kell fordítani a beruházásokra, a műszaki fejlesztésre, törlesztésre, adóra — és pillanatnyilag erre sincs elég. A vállalat tanácsokban véget nem érő viták folynak arról, hogyan lehet fennmaradni, és hogyan lehetne a vállalat jövőjét stabil alapokra építeni.

Az ország sincs külön helyzetben. Hiszen most kell segíteni a létminimum határán levő családokon, a versenyképesség alsó határán levő vállalatokon; most kell legalább megtartani azt a színvonalat, amelyet nyugdíjrendszerben, szociálpolitikában, oktatásban és egészségügyben már elérünk. Legalább szinten kell tartani a tömegközlekedést, a lakossági ellátást, a szolgáltatásokat. Sokszor erre is kevés a pénz, nem-hogy a jövő építésére.

Szép dolog az élnélkülés, a gazdaság dinamizálása, a kibontakozás, de azért nem árt tudni, ez a jelenben milyen áldozatokkal jár, és a jövőre mit ígér. Van-e egyáltalán kidolgozott elképzelés, szocialista és magyar jövőkép? Tudjuk-e merre megyünk? Olyan eszmerendszere, ideológiára volna szükségünk, amely a nehéz helyzetben a cselek-véshez támpontot ad, és eszmeileg is irányt mutat, áldozatra lelkesít. Ennek ki-munkálásában mintha egy kicsit el lennének maradvak. Sok olyan intézkedés, szabálymódosítás történt az elmúlt tíz évben, amely nem mutatott egyértelmű jövőképet. Napi kérdésekre napi válaszokat adtunk, holott jövőt is építő válaszokat kellett volna adnunk.

Ha nincs egységes, jól felépített és megfogalmazott eszmerendszer — ideológia —, akkor nem lehet valódi koncepció sem, amely a tennivalók fő irányait és tartalmát megjelölne. Koncepció és jövőkép nélkül nehéz átfogó, országos programokat csinálni és a tömegeket emellé állítani. Nehéz megmagyarázni és elfogadtatni, hogy most éppen a jövő miatt kell áldozatokat hozni. Gyakran elhangzó kérdés: hol a biztosíték arra, hogy nem válik hiábavalóvá a nép áldozata? Legalább hét éve folytatunk egy restriktív (visszafogó),

Van-e a politikának fontosabb dolga, mint megteremteni a társadalmi érvényesülések feltételeit a jelenben, és bővíteni ezeket a feltételeket, lehetőségeket a jövő számára? És van-e nehezebb dolog, mint a jelen és a jövő érdekeit egyeztetni, az ütközéseket levezetni? A jövőbeni érdekeknek az a bajuk, hogy áldozatokat követelnek a jelenben, a jelen érdekeinek az a bajuk, hogy gyakran erőket vonnak el a jövőépítés elől.

defenzív (védekező) és deflációs (mindenütt pénzsűkét teremtő) gazdaságpolitikát, de ez eddig sehová sem vezetett. A jelen és a jövő érdekei közötti összeütkezés tovább nőtt.

Nem igaz, hogy az emberek nem hajlandók áldozatot vállalni, akár a családban, akár a vállalatnál, akár lakóhelyükön. Nem igaz, hogy nem hajlandók a szebb és jobb jövőért odaadón dolgozni. Ha megnéznénk, hogy a rengeteg túlóra, túlmunka, vgm-munka által keresett munkajövedelem mire megy, kiderülne, hogy nem ivásra, nem tengerparti üdülésre, hanem lakásépítésre, bútorvásárlásra és hasonlókra. Vagyis: emberibb jelen és jövőépítésre.

Megnőtt a lakossági vásárlóerő, de ez nem lendítette fel a gazdaságot. Áremelésekkel, adókkal elvonásokkal többnyire leföldöztek a jövedelmeket, legyen az családi vállalati, tanácsi vagy egyéb jövedelem. A belső felvevőpiac szűkülése azonban a termelést is visszafogta, mert ami nem fogyott el itthon, azt nehezen tudtuk külföldön haszonnal értékesíteni. A ráfizetéses eladások meg ugyancsak csökkentették jövedelmünket. Csökkent a vállalatok rendelésállománya és kapacitáskihasználása. A magas vállalati rezi megnövelte a gyártmányok önköltségét, rontotta árversenyképességüket. Nem nőtt a nemzeti jövedelemnek az a része amelyből, mint megtakarításból, törleszthetők volna adósságunkat. A népe nem múlt, hiszen az emberek többsége dolgozik, a jelenben a jövőért, napi 10-12 órát is. Az sem rajtuk múlik, hogy a jelenben hozandó áldozatokért nem túlságosan lelkesednek, hiszen az 1988. évi szabályozók, adók számukra még nem a jól érzékelhető kibontakozást, nem a várható megújodást szolgáló reformot közvetítik, hanem csupán azt, hogy addig takarózzon, amíg a takaró ér. Összebb megy a takaró, mi is menjünk összebb — amitől a takaró még kisebb lesz...

Nem haszontalan dolog tehát alaposan megvizsgálni, milyenek is nálunk jelenleg a társadalmi és a gazdasági folyamatok; milyen a tömegek és a politika viszonya; hogyan kell úgy spórolni, hogy annak értelme is legyen. Ezek bizony alapvető elméleti, ideológiai kérdések. És alapvető nemzeti kérdések. Itt az ideje, hogy a nemzetbiztonságot ne csak katonai szempontból értelmezzük. A gazdasági, jóléti

értelemben vett jövőépítés, jövőbiztosítás — ha fenn akar maradni — minden nemzet örök feladata. El kell érünk, hogy biztonsággal el legyünk látva nyers- és alapanyagokkal, energiahordozókkal, bármikor hozzájussunk a gazdaság jó működéséhez szükséges pótalkatrészekhez, korszerű gépekhez, műszerekhez. Nem „jövőépítés”, nem takarékoság az, amikor egy olcsó importalkatrész hiánya sokmillió kárt okoz az országnak, nehezítve éppen azt az exportot, amiből pénz születne a későbbi importbeszerzésekhez? Ez olyan „áldozat” a jelenben, amely a jövőt is feláldozza. Spórolni csak ott és akkor érdemes, ahol és amikor kimutathatóan nem több a kár, mint a haszon.

A jövő persze mindig a jelenre épül, abból nő ki. A jelen érdekei nagymértékben meghatározzák a jövő érdekeit, érdekérvényesüléseit. Csak akkor kell a jelenrel végképp leszámolni, ha képtelenné válik a jövőépítés. Hazánk nagy szerencséje, hogy a gazdasági és a társadalmi reformfolyamatot viszonylag harmonizáltan vittük végig. Szinte nincs is olyan megkezdett út, amelyet nem lehet továbbépíteni, hanem előbb néhány kilométert le kell rombolni. Érvényesítettük — ha nem is hibátlanul — a gazdaságpolitikában és a társadalompolitikában is az aranyos fejlődés törvényét. Ebben meglehetősen jó helyet foglalunk el a szocialista országok közösségében.

Stabilitás és változás. Folyamatosság és megújulás. A történelem nem rendező-pályaudvar, ahol a nemzet vonatát át lehet rakni a 2-es vágányról a 18-asra. Egyetlenegy váltoállítást is nehezen bír a nemzet, nagy lehet a megrázkódtatás. A legnehezebb időkben is meg kell őrizni a társadalom és a gazdaság szerelvényének kezelhetőségét, kontrollálhatóságát, szabályozhatóságát. És az utasoknak minden körülmények között tudniuk kell, hogy hová viszi őket a vonat.

P. O.

„Vagyonőr” iroda nyílt

Az Állami Biztosító központjában, Budapesten, kedden bemutatták az újságíróknak a most megnyílt „Vagyonőr” irodát, s tájékoztatást adtak működéséről, szolgáltatásairól. Az irodában kiállítást rendeztek be a hazánkban jelenleg gyártott, legkorszerűbb tűz-, baleset- és vagyonvédelmi berendezésekből, készülékekből. Ezek itt meg is vásárolhatók. A technikai eszközöket működés közben is bemutatják, s a biztosító szakemberei az ügyfelek kérésére házhoz mennek, s megállapítják, hogy a lakás-, vagy garázstulajdonos értekeit milyen készülékekkel lehet a legbiztonságosabban megvédeni az elemi károktól, valamint a betörésektől.

Szövetkezeti beruházás és lakossági célok

Gázvezeték Dóc határában

Jelentős dátum Dóc község életében a mostani. A falu határához érkezett a gázvezeték. A közel kilencszáz lakosú településen „karnyújtásnyira” a legkényelmesebb és gazdaságos energiaforrás. Mindez a társközségek, a Sándorfalva és Dóc területén működő Magyar—Lengyel Barátság Tsz beruházásának, a vegyi üzem építésének köszönhető. A Vasfu Gt.-t a Százhalombattai Szénhidrogén Kutató és Fejlesztő Intézettel hozták létre egyenlő vagyoni aránnyal. Itt a jövő hónap-tól vasfumarátot gyártanak, amely az állattápszerek kiegészítő vaspótló anyaga. Az 50 milliós költségben az a 9 millió is benne szerepel, amelyet a dóci majorhoz vezető gázvezeték építésére használtak fel. A vezeték és a szükséges berendezéseket úgy alakították ki, hogy alkalomadtán az a község lakosságának ellátására is alkalmas legyen. Így a tanulmányterv elkészítése után remélhetően eséllyel adhatják be az energiavételezési kérelmüket az illetékes hatóságoknak. A tanácsstagok felmérése szerint az itt élők döntő többsége szeretné, ha lakásáig jutna el a földgáz.

A tegnap, kedden délelőtt a dóci majorban épülő vegyi üzem területén a megyei, a városi, a nagyközségi párt- és tanácsi szervek, és illetékes vállalatok képviselőinek részvételével megtartott rövid ünnepségen Szabó Sándor, a megyei pártbizottság első titkára gyűjtötte meg a lángot, kifejezve, hogy a beruházás első része elkészült, s alkalmas a szövetkezeti gazdasági céljainak és a lakossági igényeinek kielégítésére. Elmondta, hogy megyénkben ez a harmincharmadik település, ahová eljutott a föld-

Somogyi Károlyné felvétele

Szabó Sándor meggyújtja a dóci gázfákllyát

gáz. A gyors fejlődést első-sorban annak köszönhetjük, hogy úttörő kezdeményezők voltak a saját erős be-köteésekben. Jellemző még a nagyvállalatok, szövetkezetek áldozatkészsége, mint a jelen esetben is, amikor saját gazdasági céljaikon túl tekintve alakítják elképzeléseiket. A jelentős társadalmi munka révén a költség-

gek nagymértékben csökkenthetők.

Kónya József, Sándorfalva és Dóc tanácselnöke köszönetet fejezte ki a kivitelezésben közreműködőknek, s kérte az itt megjelenteket, segítsék elő, hogy Dócon mielőbb a lakásokban is meggyújthassák a gázlángokat.

T. Sz. I.

Átszervezés Csepelen

Előreláthatóan március végén hoznak végleges döntést a Csepel Művek Ipari Központjához tartozó önálló vállalatok önkormányzati testületeinek ülésein, illetve az Ipari Központ igazgató tanácsában arról, hogy az év közepétől milyen gazdasági társulási formában működjön az Ipari Központ. Az átszervezésre azért van szükség, mert egy korábbi gazdaságfelügyeleti bizottsági döntés alapján, június 30-i időponttal megszüntetik a központ államigazgatási felügyeletét.

Az igazgató tanács felmérte a helyzetet, megvizsgálta egy közös feladatok ellátására szolgáló társulási forma létrehozását, mint utód-szervezetet. A jogi szabályozás alapján gazdasági társulásként közös vállalatot, betéti társulást, egyesülést, korlátolt felelősségű társaságot, vagy részvénytársaságot lehet létrehozni. Az igazgató tanács a formák közül az egyesülést tartja a legalkalmasabbnak, figyelembe véve a csepeli vállalatok sajátos helyzetét, így az egyes vállalatokat összekötő gazdasági feltételek, infrastrukturális létesítményeket és szolgáltatásokat. Az egyesülés alacsony költséggel működhet, valamennyi résztvevő tagvállalatának érdekeit képviseli. A szervezet célja az egyes vállalatok termelési, szerkezet-átalakítási programjának támogatása, koordinálása, mégpedig a hatékony információcserevel, a szabad erőforrások ésszerű hasznosításával, csoportosításával.

Az igazgató tanács bizottságot jelölt ki az átalakítás előkészítésére

Az első tőzsdenap

A Nemzetközi Kereskedelmi Központban kedden az értékpapír-kereskedelem összehangolását célzó megá-lapodás résztvevői, bankok és pénzügyesek üzletemberei megtartották az első tőzsdenapot.

A zártkörű üzleti találkozó befejeztével Hardy Ilona, a tőzsdebizottság képviselője az újságíróknak elmondotta: a vártnál lényegesen nagyobb volt az érdeklődés, s a forgalom is meghaladta a várakozásokat. A nap folyamán 100 millió forint értékű vállalati kötvény cserélt gazdát. Mint ismeretes jelenleg 7,5 milliárd értékű vállalati kötvény van forgalomban. A kínálat lényegesen meghaladta a keresletet, így az üzletkötések általában a bankok által kialakított középárfolyamánál valamivel alacsonyabb áron jöttek létre. Az akció szervezői azt várják, hogy a rendszeressé váló tőzsdei napokon kialakul a kötvények reális árfolyama.